

gemeenteraad

uittreksel uit de notulen

Zitting van maandag 27 september 2021 om 20:00 uur
raadzaal, Verhoevenlei 11, 2930 Brasschaat

Aanwezig: Tom Versompel - voorzitter
Philip Cools - waarnemend burgemeester
Adinda Van Gerven, Myriam Van Honste, Goele Fonteyn, Inez Ven, Carla
Pantens, Bruno Heirman en Karina Hans - schepenen
Dirk de Kort, Dimitri Hoegaerts, Bart Brughmans, Jef Konings, André Van
Mechelen, Jan Jambon, Luc Van der Schoepen, Rudi Pauwels, Robrecht
Eeman, Bart Thijs, Walter Vermeulen, Erwin Callens, Hedwig van Baarle, Joris
Van Cauwelaert, Dieter Heughebaert, Ingeborg Hermans, Kasper Vanpoucke,
Cathy Mallentjer, Anne Van Aperen, Johan Caluwé, Robert Geysen en Ellen
Somers - raadsleden
Ward Schevernels - algemeen directeur

Afwezig: Karin Willemen-Beyers en Greet Verbert - raadsleden

OPENBARE ZITTING

6. **Verzoekschrift tot erkenning van de Claesstraat (vanaf de Bevrijdingslei tot aan het domein 'de Inslag' - met inbegrip van het brugje over de Heislagbeek) als gemeenteweg op grond van 30-jarig openbaar gebruik.**

Feiten en motivering

1. DE VERZOEKSCHRIFTEN

Gelet op het verzoekschrift van de heer Eric Van Hoey en de heer Ronald Rothwell van 9 februari 2021 waarin de gemeenteraad wordt verzocht de erkenning te overwegen van de Claesstraat (vanaf de Bevrijdingslei tot aan het domein 'De Inslag' – met inbegrip van het brugje over de Heislagbeek) als gemeenteweg;

Gelet op het verzoekschrift van de heer Luc De With van 15 februari 2021 waarin de gemeenteraad wordt verzocht de erkenning te overwegen van de Claesstraat (vanaf de Bevrijdingslei tot aan het domein 'De Inslag' – met inbegrip van het brugje over de Heislagbeek) als gemeenteweg. Dit verzoekschrift verwijst volledig naar de argumentatie van voorgaand verzoekschrift en voegt enkele recente foto's toe van de brug;

Gelet op artikel 13 van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019, dat voorziet als volgt:

“§ 1. Grondstroken waarvan met enig middel van recht bewezen wordt dat ze gedurende de voorbije dertig jaar door het publiek werden gebruikt, kunnen in aanmerking komen als gemeenteweg. De toegankelijkheid van private wegen, vermeld in artikel 12septies, § 1, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, geldt niet als bewijs van een dertigjarig gebruik door het publiek.

§ 2. De gemeenteraad die op eigen initiatief of op grond van een verzoekschrift vaststelt dat een grondstrook gedurende de voorbije dertig jaar door het publiek gebruikt werd, belast het college van burgemeester en schepenen met de opmaak van een rooilijnplan, en met de vrijwaring en het beheer van de weg overeenkomstig de in dit decreet opgenomen instrumenten en handhavingsbevoegdheden.

De vaststelling door de gemeenteraad van een dertigjarig gebruik door het publiek heeft van rechtswege de vestiging van een publiek recht van doorgang tot gevolg.

§ 3. Voor de toepassing van paragraaf 2 kan eenieder een verzoekschrift indienen bij de voorzitter van de gemeenteraad of het college van burgemeester en schepenen. Dat verzoekschrift wordt schriftelijk ingediend, en bevat een toelichting en de nodige bewijsmiddelen over het dertigjarige gebruik door het publiek.

§ 4. Als het dertigjarige gebruik door het publiek is vastgesteld in een uitvoerbare rechterlijke uitspraak, vloeien de verplichting tot de opmaak van een rooilijnplan en de vestiging van een publiek recht van doorgang rechtstreeks uit die uitspraak voort.

§ 5. Als de gemeente met betrekking tot een grondstrook al dertig jaar bezitshandelingen heeft gesteld waaruit de wil van de gemeente om eigenaar te worden van de wegbedding duidelijk tot uiting komt, dan is de gemeenteraad ertoe gerechtigd om de grondstrook zonder financiële vergoeding op te nemen in het openbaar domein, zonder toepassing van artikel 28. Voor de toepassing van het eerste lid worden onder meer het aanbrengen van een duurzame wegverharding over het geheel of over een substantieel deel van de weg of het aanbrengen van openbare verlichting als bezitshandelingen beschouwd."

2. DE AANGEHAALDE BEWIJSMIDDELEN

De verzoekschriften vermelden volgende elementen voor de vaststelling van een langdurig publiek gebruik:

2.1. Aanwezigheid van de weg op historisch kaartmateriaal tot op heden

- *"Topografische kaart (NGI) van 1873: de Claesstraat heeft reeds het karakter van een dreef met laanbomen, overgang over de Heislagbeek."*
- *"Topografische Kaart (NGI) van 1904: De Claesstraat heeft reeds het karakter van een dreef met laanbomen, overgang over de Heislagbeek."*
- *"Topografische Kaart van 1989: Claesstraat – overgang over de Heislagbeek, bemerk de duiker en de brug;
Op deze kaart, waarvan de opnames dateren uit 1984, staat over de Heislagbeek een duidelijke duiker opgetekend, waardoor het publiek de beek zonder enige problemen kon oversteken"*
- *"Topografische kaart 2000: Claesstraat, een breed onverhard pad, bemerk ook de laanbomen. Op deze kaart zijn zowel de Claesstraat als de overgang over de Heislagbeek eveneens te zien."*
- *"Huidige Topografische Kaart (bijgewerkt tot eind 2020): Claesstraat, een breed onverhard pad, bemerk ook de laanbomen, overgang over de Heislagbeek, bemerk de brug.
Ook de huidige topografische kaart geeft duidelijk de weg weer."*
- *"De Claesstraat is anno 2021 ook zichtbaar op Google Maps, de verbinding over de Heislagbeek staat eveneens ingetekend."*

2.2. Aanwezigheid van de weg op luchtfoto's

• Luchtopname van het NGI van 1948: *"De Claesstraat is duidelijk zichtbaar: we zien als referentiepunt het Kerkhof aan de Durentijdelei. De Claesstraat springt in het oog als één doorlopende dreef (met laanbomen) van de Bredabaan tot het verlengde van de straat Mikhof"*

- Luchtfoto van 1969: *"eenzelfde duidelijke dreef is zichtbaar"*

2.3. Getuigenverklaringen

Bij de verzoekschriften werden 32 getuigenverklaringen toegevoegd (opgesteld volgens gerechtelijk model overeenkomstig artikel 961/1 tot 3 van het Gerechtelijk Wetboek) die volgens de indieners van het verzoekschrift een duidelijk en consistent beeld moeten geven van de geschiedenis van de weg en het openbaar gebruik ervan.

Samengevat stellen de getuigenverklaringen volgens het verzoekschrift als volgt:

“- De Claesstraat was al minstens sinds de jaren 40 een publiek toegankelijke dreef tot domein De Inslag.

- Er zijn consistente meldingen van openbaar gebruik vanaf de jaren '40 tot en met heden, die ombeheelen: het gebruik als speelstraat, een manier om door de Inslag naar Merksem te fietsen, het bezoeken van het kerkhof, het bezoeken van een kapelletje voor het bruggetje naar De Inslag en talloze recreatieve wandelingen en ommetjes;

- Sinds de jaren 80 kocht de Vlaamse overheid het domein aan en zou deze ook signalisatie hebben aangebracht op het einde van de Claesstraat, die wandelaars over de brug over de Heislagbeek leidt;

- Over de Heislagbeek lag een houten oversteek sinds de jaren '40 tot 2000. Deze oversteek varieerde soms van enkele planken tot een brugje met houten handleuning. In 2000 viel de oversteek ten prooi aan vandalisme;

- Het buurtcomité drong aan op een nieuwe overbrugging, die door de gemeente Brasschaat werd geplaatst door middel van een betonnen duiker (met daarbovenop vlakke betonplaten);

- Twee getuigen maken melding van een erfdienstbaarheid die zou rusten op de eigenaars van de percelen van de Claesstraat 100, 102, 104 en 106. Eén getuige specificeert dat het zou gaan over een erfdienstbaarheid voor paard en kar die zou opgenomen zijn in de aktes van de eigenaars.”

2.4. Opname van de weg in volgende voor het publiek toegankelijke parcours

De verbinding was opgenomen tussen knooppunten 31 en 86 in het wandelknooppuntennetwerk 'Kempense Heide' (ontwikkeld door Toerisme Provincie Antwerpen van 2009 tot en met het najaar van 2020).

De verbinding is opgenomen in het Grote Routepad nr 12 (Amsterdam-Parijs) sinds de zomer van 2015.

2.5. Foto-materiaal

In het verzoekschrift worden foto's toegevoegd (situatie januari 2021 en september 2013) waaruit de voor het publiek toegankelijke staat van de weg moet blijken.

2.6. Opname van de weg in administratieve documenten

Het verzoekschrift verwijst naar de aanvraag van stedenbouwkundige vergunning Claesstraat 106: "in het plan bij de aanvraag werden de rooilijnen van de weg Claesstraat reeds aangeduid met de benoeming 'ontworpen rooilijn, een rooilijn die op datzelfde plan doorloopt tot over de Heislagbeek'. Deze ontworpen rooilijn verwijst naar de rooilijn die werd vastgelegd op het BPA 45 "Maria Ter Heide 4, van het gebied en dus reeds een openbare bestemming toekent aan dit gedeelte van de Claesstraat."

Het verzoekschrift stelt tot slot dat het publiek gebruik voortduurt tot op heden of alleszins tot op het afgelopen jaar, wat bovendien kan worden vastgesteld door de aanwezigheid van **publieke tracks** van joggers en/of mountainbikers op de heatmap van www.strava.com.

3. BEKENDMAKING, OPMERKINGEN EN BEZWAREN

In navolging van de ontvangst van deze verzoekschriften en ter voorbereiding van de behandeling ervan door de gemeenteraad heeft de gemeente het verzoek begin mei 2021 bekend gemaakt door publicatie van de verzoekschriften (met bijhorende getuigenverklaringen) op de gemeentelijke website. Ook werd er ter plaatse een bekendmaking uitgehangen en de aangelanden en alle indieners van het verzoek werden persoonlijk aangeschreven.

Er werd bij deze bekendmaking de mogelijkheid geboden om opmerkingen dan wel bezwaren te bezorgen met betrekking tot het verzoek tot erkenning als gemeenteweg op basis van 30 jaarig publiek gebruik, alvorens de verzoekschriften effectief op de gemeenteraad te behandelen.

De gemeente ontving in navolging van deze bekendmaking 31 opmerkingen en/of bezwaren.

De gemeenteraad heeft uiteraard akte genomen van al deze 'bezwaarschriften', doch moet vaststellen dat de aangehaalde argumenten voor dan wel tegen de gevraagde erkenning niet steeds relevant zijn in de beoordeling van het wel of niet bestaan van een 30-jarig publiek gebruik.

In een aantal bezwaren wordt zelfs gevraagd het stuk Claesstraat niet als gemeenteweg te erkennen, daar waar ze wel degelijk bevestigen dat de weg al gedurende een periode van meer dan 30 jaar gebruikt wordt door wandelaars edm. (verwijzing naar recreatief gebruik).

Voor de argumenten die wel relevant zijn betreffende het al dan niet aanwezig zijn van 30 jarig gebruik door het publiek stelt de gemeenteraad als volgt:

3.1. relevantie topografisch kaartenmateriaal

In één van de ontvangen bezwaarschriften wordt de relevantie van de aangehaalde topografische kaarten betwist:

- de topografische kaart van 1873 en 1904 is niet relevant omdat het domein "Goed van Loos" toen nog privaat was en dus niet open voor publiek;
- Volgens de legende van de topografische kaarten van 1989, 2000 en 2020 staat geen brug ingetekend;

Wat betreft de opmerkingen dat het Domein "Goed van Loos" in 1973 en 1904 nog privaat was, kan de gemeenteraad enkel vaststellen dat dit niet automatisch wil zeggen dat het publiek daar ook geen toegang kon nemen. Enige vaststelling op deze kaarten is dat de Claesstraat verderloopt in het 'Goed van Loos', uit het plan valt niet af te leiden of het domein ter hoogte van de Heislagbeek afgesloten is. Er staat op deze kaart geen passerelle of brug ingetekend. De weg staat wel onderbroken ingetekend.

Wat betreft de opmerking dat op de kaarten van 1989, 2000 en 2020 geen brug staat ingetekend, en er op de kaarten van 2000 er tegenover de Claesstraat geen wandelweg meer ingetekend staat, moet de gemeenteraad vaststellen dat de kaarten wel degelijk het symbool van 'duiker of kleine brug' bevatten en de intekening van de weg (als pad of verhard pad), wel degelijk tot over de Heislagbeek doorloopt.

3.2. Voortdurend en onafgebroken gebruik

In een ander bezwaarschrift wordt het voortdurend en onafgebroken gebruik door het publiek in de afgelopen dertig jaar in vraag gesteld. Het bezwaar vertrekt vanuit het uitgangspunt dat enkel het bruggetje dat zich over de Heislagbeek bevindt, de oorzaak is van het publiek gebruik van de strook grond. Het bruggetje zou in 2000 verdwenen zijn en pas in 2002 herplaatst zijn.

Er worden twee foto's uit 2001 bij het bezwaar gevoegd om die bewering te staven.

Na verificatie ter plaatse is echter gebleken dat deze foto's vanuit een zodanig perspectief genomen zijn, dat de brug niet mee in beeld komt.

Er kan alleszins niet met zekerheid besloten worden dat de overgang over de Heislagbeek om toegang te nemen tot het achterliggende domein volstrekt niet meer mogelijk was totdat in 2002 een betonplaat werd geplaatst. Dit staat trouwens los van een voortdurend en onafgebroken gebruik van de Claesstraat zelf.

De Heislagbeek is alleszins niet steeds even diep geweest als thans het geval is, zoals ook blijkt uit één van de getuigenverklaringen.

3.3 Onwettigheid van de procedure

Tot slot wordt gewezen op een zogenaamde onwettigheid van de door de gemeente gevolgde procedure omdat er een procedure lopende zou zijn bij de Vrederechter te Brasschaat, in het kader waarvan de Vrederechter zich ook zou moeten uitspreken over het al dan niet publiek gebruik van de strook grond. Om hieromtrent meer duidelijkheid te bekomen en niet te interveniëren in een mogelijke uitspraak van de Vrederechter werd de geplande behandeling van het verzoekschrift op de gemeenteraad van juni uitgesteld.

Op herhaaldelijk verzoek tot verduidelijking over het concrete voorwerp of de stand van zake van deze procedure is echter nooit concrete verduidelijking gekomen. Na contactname met het Vrederecht is echter gebleken dat hieromtrent geen procedure ten gronde hangende is, er is enkel een poging tot verzoening geweest die slecht geleid heeft tot het opstellen van een PV van niet-verzoening.

4. BEOORDELING

Er is inderdaad de geciteerde cartografische geschiedenis van de weg die teruggaat tot minstens 1873 en er is minstens sedert 1984 een overgang over de Heislagbeek aanwezig geweest op het terrein.

De luchtfoto's zijn wat de brug betreft minder duidelijk, maar het genoemde stuk Claesstraat is inderdaad aanwezig.

De opname van de weg in een aantal voor publiek toegankelijke parcours (knooppuntenroute en GR) dateert niet van lang genoeg om te kunnen spreken van een publiek gebruik gedurende dertig jaar, maar doen alleszins besluiten dat een eventuele erkenning past binnen de doelstelling van het Gemeentewegendecreet zoals verwoord in artikel 3, met name de uitbouw van een veilig wegennet op lokaal niveau en bovenal de herwaardering en bescherming van een fijnmazig netwerk van trage wegen, zowel op recreatief als op functioneel vlak.

Alleszins moet worden vastgesteld dat een mogelijk publiek gebruik zoals blijkt uit het aanwezige kaartenmateriaal ook consistent bevestigd wordt door een heel aantal getuigenverklaringen.

Het feit dat de brug in de loop der jaren veranderd is van hoedanigheid (van aanwezigheid van houten loopplanken tot een houten constructie met leuning die na beschadiging vervangen werd door de aanleg van een betonnen plaat) neemt niet weg dat de Claesstraat, een publiek gebruik van meer dan 30 jaar heeft gekend waarbij op één of andere wijze ook een oversteek over de Heislagbeek en doorgang naar het achterliggende domein de Inslag mogelijk is geweest;

De gemeenteraad is dan ook van oordeel dat de in de verzoekschriften aangeleverde elementen een voldoende mate van zekerheid geven betreffende het publiek gebruik de afgelopen 30 jaar om het voornoemde stuk Claesstraat te erkennen als gemeenteweg.

Juridisch kader

het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017 en latere wijzigingen;

het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019, meer specifiek artikel 13;

Financiële gevolgen

Er zijn geen onmiddellijke financiële gevolgen.

BESLUIT eenparig:

Art.1.- op basis van het voorliggende bewijsmateriaal om de Claesstraat (vanaf de Bevrijdingslei tot aan het domein 'De Inslag' – met inbegrip van het brugje over de Heislagbeek) te erkennen als gemeenteweg, met de vestiging van een publieke erfdienstbaarheid van doorgang tot gevolg, overeenkomstig art. 13, §2 van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019;

Art.2.- belast het college van burgemeester en schepenen met de opmaak van een gemeentelijk rooilijnplan voor de weg in kwestie, eveneens volgens art. 13, §2 van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019.

Gedaan in zitting datum als boven.

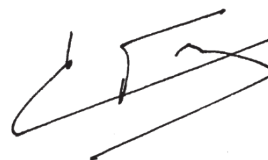
de algemeen directeur,
(w.g.) Ward Schevernels

de voorzitter,
(w.g.) Tom Versompel

VOOR EENSLUIDEND UITTREKSEL

de algemeen directeur,

de voorzitter,

Ward Schevernels

Tom Versompel

Verzoekschrift tot erkenning van de Claesstraat (vanaf de Bevrijdingslei tot aan het domein 'de Inslag' - met inbegrip van het brugje over de Heislagbeek) als gemeenteweg op grond van 30-jarig openbaar gebruik.

Dossierverantwoordelijke: Kathleen Andries

Politiek verantwoordelijke: Goele Fonteyn

Afschrift aan: Jan Moereels. Vanessa De Lobelle. Cathy Jambon